

Motion till riksdagen 2008/09:Ub384

av **Marianne Watz (m)**

Svenska som vetenskapligt språk

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om införandet av krav i berörd lagstiftning på att forskare med undantag för utländska gästforskare ska dokumentera sin förmåga att kunna tala om sitt ämne på svenska.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om införandet av krav i berörd lagstiftning på att en sammanfattning görs på svenska av doktorsavhandling skriven på annat språk än svenska.

Motivering

Ska svenska även fortsättningsvis kunna fungera som ett vetenskapligt språk eller ska vi tillåta att denna språkdomän helt förloras till engelskan?

Forskarna Gunnarsson och Öhmans (1997) studie av bruket av engelska och andra främmande språk på samtliga institutioner vid Uppsala universitet visar att de flesta av fakulteterna är på väg mot engelska som huvudspråk i sin forskarutbildning. De tekniska och naturvetenskapliga fakulteterna har kommit längst när det gäller användningen av engelska inom både grund- och forskarutbildningen, även den medicinska fakulteten har kommit en bra bit på väg med att helt övergå till engelska.

Detta bekräftas av Falk (2001) som i sin undersökning visar att Gunnarssons och Öhmans resultat inte bara gäller Uppsala universitet utan tycks peka på allmänna tendenser inom den svenska högskolan. Engelskan tycks dominera i hög grad inom särskilt forskarutbildningen och även inom samhällsvetenskap och humaniora.

Gunnarsson och Öhman påpekar att om denna utveckling fortsätter kan studenter och forskare till slut inte använda svenska termer och uttryck och således inte tala på svenska om vad de håller på med.

Fel! Okänt namn på

I två nya rapporter från Högskoleverket *Utländska studenter i Sverige(2008)* och *En högskola i världen (2008)* påvisas dock att utvecklingen inte avstannat. Antalet kurser som ges på engelska har i stället ökat kraftigt under senare år. Hösten 2007 gavs t.ex. 75 % av alla masterprogram på engelska.

I universitetets uppdrag ligger att samverka med det omgivande samhället och kommunicera forskningsresultat och pågående forskning. Detta måste göras på svenska för att nå ut till det svenska samhället. Forskare måste kunna tala och skriva om sitt ämne på svenska för att konstruktivt kunna delta i samhällsdebatten.

För att en vetenskaplig terminologi ska kunna utvecklas måste svenska användas på seminarier, föreläsningar och forskningspresentationer.

Att publicera sin forskning på engelska gör det möjligt att nå forskarvärlden utanför Sverige och Norden, vilket är helt nödvändigt och önskvärt för de flesta forskare. I detta ligger dock inte någon motsättning till att även dokumentera sin förmåga att tala och skriva om ämnet på svenska genom att presentera ämnet inom fakulteten samt utarbeta en sammanställning av den aktuella avhandlingen på svenska. Detta införs som krav i berörd lagstiftning för att universitet och högskolor ska kunna fylla den uppgift de har att samverka med det omgivande samhället och kommunicera forskningsresultat samt för att hålla det svenska vetenskapliga språket levande.

Stockholm den 3 oktober 2008

Marianne Watz (m)